

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 24

Penktadienis, Birželio (June) 14, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Britaniją Purto Karo Ministro Profumo Draugavimasis su Ištivirkėlių Kompanija

LONDON. — Britanija pergyvena didelį krizį, skandalą, kadangi iškilo viršun, jog jos karo ministras John Profumo ne tik draugavo su ištivirkėlių kompanija, bet dar apsimelavo parlamente. Dalykams kylant į viršų, jis buvo priverstas prisipažinti, kad melavo parlamentui, jog jo draugystė su panele Keeler nieko nepadoraus nebuvo, ir rezignuoti ne tik iš ministro posto, bet ir iš parlamento.

Pasirodė, kad panelė Keeler, graži modelistė, buvo prostitutė, pas kurią lankėsi ir ministras Profumo. Šiomis dienomis policija suareštavo Dr. S. Ward, kaltinamą gyvenus iš prostitučių uždardžio. Jis parūpindavęs prostitutės aukštiesiems žmonėms, kurie mokėdavę po 100 svarų sterlingų už naktį.

Kadangi vienas tarybinės atstovybės karininkas draugavęs su ta kompanija, tai prie to visko keliamas saugumo klausimas. Darbiečiai puola Profumą, būk jis galėjęs, sužinia ar nesužinia, išduoti slaptus dalykus.

Visas skandalas prasidėjo, kai jamaikietis dainininkas buvo apkaltintas sumušus panelę Keeler.

Byla Dr. Ward gali iškelti viršun daugiau asmenų, kurie draugavosi su šia kompanija.

Pearsonas Siūlosi Amerikai Talkon

SOUTH BEND, Ind. — Kanados premjeras L. B. Pearson čia pareiškė, kad Kanada gali būti labai vertingas partneris Jungtinėms Valstijoms ir padėti joms praplėsti savo įtaką į mažesnes vakarinio pasaulio šalis.

Kiek Pearsonas gali padėti amerikiečiams praplėsti savo įtaką kitur, dar niekas nežino, bet kad amerikiečių įtaka padidėjo Kanadoje, tai visiems aišku. Pearsonas yra geras pavyzdys.

Savo laiku Pearsonas karštai kalbėjo apie Kanados nepriklausomybės išsaugojimą. Kal kas buvo net paleidę gaudus, kad Pearsonas buvęs "komunistas". Dabar Pearsonas kalba apie talką amerikiečiams, o amerikiečiai giria jį.

Panelė Keeler gali papasakoti daugiau, negu kad dabar viešai žinoma. Jai tai tarnauja dar daugiau išsigarsinti ir pasipelninti. Jau dabar nekurie laikraščiai moka jai didelius pinigus už tai, ką ji pasakoja jiems.

Areštuojant Dr. Ward, buvo paimta iš jo namų nemažai užrašų ir kitų dokumentų. Iš jų veikiausiai bus galima sužinoti, kas daugiau pirkdavo jo paslaugas.

Visa tai labai blogai atsiliepia į konservatyvią Macmillano vyriausybę. Pasigirsta balsų, kad Macmillanas rezignuotų. Rezignuoti jis gal ne-rezignuos, bet konservatų populiarumas eis žemyn ir atėjus rinkimams, jeigu nieko nevyks, kas atitaisytų konservatų prestižą, darbiečiai galės laimėti daugumą ir perimti valdžią.

Sako Policija Elgiasi Neteisėtai

MONTREAL. — Kvebeko provincijos žmonės protestuoja prieš policijos elgesį su suimtais FLQ nariais, kurie įtariaimi esant susirišus su bombų padėjimais, nuo kurių vienas asmuo žuvo, o kitas buvo sunkiai sužeistas. Yra suimta viena moteris ir 15 vyrų.

Policija neskelbianti pavardžių suimtųjų, ir jiems neleidžiama naudotis tomis teisėmis, kurios numatytos teisių bilijuje suimtiesiems.

Policija, kaip nurodė premjeras Lesage, vedanti kampaniją likvidavimui teroristų judėjimo, todėl ji turinti teises naudoti tokius metodus, kokius ji randa esant geriausia.

Neužilgo bus paskelbti tyrinėjimo ir tardymo rezultatai ir tuomet paaiškės, koks likimas laukia suimtųjų.

OTTAWA. — Opozicijos lyderis Diefenbakeris reikalavo, kad užsienio reikalų ministras Paul Martin arba patiektų dokumentus, jog pirmesnė valdžia įsipareigojo ginkluotis nukliniais ginklais, arba nutiltų.

Martin atsisakė, aiškindamas, kad tie dokumentai yra slapti.

LIBERALAI MELUOJĄ DUODAMI PRIZADUS

TORONTO. — Naujos Demokratinės Partijos Ontarijos lyderis Donald MacDonald pareiškė, kad liberalai meluoja, kuomet jie sako, kad jie užtikrintų universiteto mokslą visiems moksleiviams, kurie baigia vidurines su 50 procentų pažymiu.

Jis nurodė, kad dabar nesutelpa į universitetus su 60 procentų pažymiu, nekalbant jau apie 55 procentais.

P. Vietnamo Budistai Šturmuoja Valdžią

HUE, Pietų Vietnamas. — Ryšium su įvykusiomis pirmadienį šiame mieste budistų demonstracijomis, nukreiptomis prieš kataliko prez. Diemo režimą, antradienį mieste paskelbtas karo stovis ir miesto gatves patruliuoja daugiau kaip 1,000 gerai ginkluotų kareivių. Pirmadienį susirėmimo su policija 67 demonstrantai budistai buvo nuvežti į ligonines. Demonstracijoje dalyvavo apie 2,000 budistų. Jie reikalauja, kad katalikas prez. Diemas duotų daugiau laisvės budistams.

Rasistinės Nuotaikos Illinois Seimelyje

SPRINGFIELD. — Illinois valstijos Atstovų butas parodė savo rasistines nuotaikas. Vadinamą "open occupancy" įstatymo projektą atmetė. Vadinasi, namų savininkams paliko teisę nenuomoti butų negrams, nei perduoti jiems namų baltveidžiais apgyventuose rajonuose.

Nežiūrint, kad Čikagos mēras Daley paskelbė demokratų politiką už minėto įstatymo užgyrimą, bet visa eilė demokratų deputatų balsavo prieš įstatymo projektą; daugiausia tie, kurie gyvena turčių rajonuose.

KARACI. — Pakistano Užsienio reikalų ministras Z. Ali Bhutto vyks į Tarybų Sąjungą, Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Jungtinės Valstijos Eina Linkui Naujo Persiėmimo

Tuscaloosa, Ala. — Jungtinės Valstijos, kaip atrodo, eina linkui naujo persiėmimo. Visas pietines valstijas apima kovos tarp negrų ir baltųjų, federalei vyriausybei stojant negrų pusėn, o valstijų autoritetams griežtai stojant prieš federalės vyriausybės parėdymus, prieš panaikinimą segregacijos negrų viešose vietose.

Kaip pietinių valstijų autoritetai griežtai laikosi prieš federalę vyriausybę, rodo valstijos gubernatorius George Wallace, kuris, nepaisydamas net teismo uždraudimo, pasiryžo stoti universiteto tarpduryje ir neįleisti dviejų negrų užsiregistruoti.

Vėl, kaip ir Little Rock mieste, sumobilizuotos lokalinės ir valstijinės policijos ir militarinės jėgos tvarkai saugoti. Kuklusklanai degina kryžius ir sako kurstančias prakalbas. Pre-

P. Martin Pritaria Tart. Policijai

QUEBEC. — Kanados užsienio reikalų ministras Paul Martin pareiškė, kad Pearsono vyriausybė prielankiai žiūri į nekurių šalių siūlymą sudaryti Jungtinių Tautų policiją. Visos JT šalys, sako jis, turėtų paruošti tam tikrą būrį jėgų, kad būtų prieinamos reikalui atsižadus.

Bet tokią tarptautinę militarinę policiją dabar esą negalima sudaryti Jungtinių Tautų ribose, nes kitos šalys tam visai nepritariančios.

HONOLULU. — Prezidentas Kennedį, kalbėdamas čia JAV miestų majorų konferencijoje, kreipėsi į majorus su prašymu prisidėti prie jo, kad pavertus negrų kovą už lygybę taikia revoliucija.

Jis sakė, kad atėjo laikas baigti kalbas, o imtis už darbo, kad padėjus negrams laimėti savo teises.

TORONTO. — Ontarijos liberalų lyderis ohn Wintermeyer pareiškė, kad tikras skandalas, jog 95 procentai mokinių apleidžia mokyklą neužbaigę 13 skyrių.

zidentas Kennedį šaukia, kad JAV turi padaryti galą šiai gėdai. Negrai demonstruoja miestuose ir rodo savo nusistatymą kovoti už savo teises.

Ši kova jau negalės sustoti vidurkelyje. Ji nuolatos didėja ir didėja, kol rasistų nugarkaulis bus palaužtas. Ir ne vien todėl, kad negrai pasiryžę kovoti ir laimėti, bet ir dėl to, kaip kad pasakė valstybės sekretorius Rusk, kad toks negrų niekinimas Jungtinėse Valstijose labai kenkia Jungtinėms Valstijoms po visą pasaulį, kaip Lotynų Amerikoje, Afrikoje, taip ir Azijoje.

Jungtinėms Valstijoms tenka turėti reikalus daugiausia tose šalyse, kur gyvena dauguma kitokių rasijų žmonių. Ir kaip jos gali ten akis pakelti, kalbėti apie laisvę, demokratiją ir lygybę, kuomet namie toks rasinis žmonių suskirstymas, toks aparteitas praktikuojamas. Taip vyksta tikrai Pietų Afrikoje, kur valdžioje stovi baurūs rasistai.

Muzulmonų Kunigai Gina Savo Dvarus

TEHRAN, Iranas. — Musulmonų kunigai pasipiktinę, kam valdžia nacionalizuoja "šventąsias" žemes ir dalija bežemiems sukėlė baisiausias riaušes, užsiundydami prieš valdžią fanatikus.

Suagituotos fanatikų gaujos sostinėje pradėjo viską deginti, griauti krautuves, daužyti langus. Policija per kelias valandas buvo bejėgė fanatikus suvaldyti. Susirėmimuose daugiau kaip 1,000 žmonių sužeista, visa eilė areštuota. Fanatikai reikalauja, kad valdžia nelieštų musulmonų dvasininkų latifundijų.

BONNA. — JAV Legijonas apdovanojo kanclerį Adenauerą auksiniu taikos medaliu.

Atrodo, kad medalis verktų, jeigu jis galėtų tai padaryti.

WASHINGTON. — Amerikos Valstybių Organizacija reikalauja, kad būtų uždrausta žmonėms vizituoti Kubą.

Girdi, Kuboje lavinami revoliuciniai veikėjai visoms Lotynų Amerikos šalims.

Iš Kanados Gyvenimo

Montreale suimta 15 asmenų, kurie įtariami esant susirišus su padėjimu bombų įstaigose ir kitose vietose. Tos bombos vieną asmenį užmušė, o kitą sunkiai sužeidė.

Kadangi vienas iš suimtųjų yra belgas, gyvenęs Kuboje, tai reakcionieriams davė progą šaukti, būk už tą terorą atsakominti "komunistai". Kad jis gali būti, ir veikiausiai yra, toks pat nacionalistas ir teroristas, kaip ir kiti Kubos "vaduotojai", tai tiems žmonėms nesvarbu.

Suimtieji yra jauni vyriokai. Vienas žurnalistas, studentai ir t. t.

Tikėsit ar ne, Toronte tik neseniai atidaryta subvė jau byra. Neseniai pradėjo veikti, o sienos stotyse jau skyla. Tie skilimai sužaloję stotis bendrai ant \$150,000. Kas nors apsižiūrėjo ar norėdamas pasipelnyti panaudojo netinkamą medžiagą.

Toronto Tranzito Komisija užlaikė \$228,000 atlyginimo vienam kontraktoriui, kol bus aiškiai nustatyta, kieno kaltė.

Kanados Karališkoji policija kiek laiko atgal, gavusi "patikimas" informacijas, privertė laivyną paleisti tūlą Gordon Knott, jūreivį, kadangi jo dėdė Ernst Knott kandidatavęs Britų Kolumbijoj komunistų tikietu. Jis buvęs nesaugus laikyti laivyne.

Dabar ir karališkoji policija ir teisingumo ministras atsiprašė minėtą asmenį, kadangi buvęs surasta, jog tas kandidatas nėra giminė, tik panašia pavarde.

Ar ne keista. Jeigu žmogaus giminė yra komunistas, tai visa giminė nesaugi. Kad toji giminė gali būti visokių pažiūrų žmonių, tai jiems nesvarbu.

Štai kokio klaidingo principo,

atrodo, laikosi mūsų karališkoji policija.

Claude Jodoin, Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas, kalbėdamas pramonininkų konferencijoje, išpėjo pramonininkus, kad jie nesitikėtų, jog darbininkai pasidarys nuolankesni samdytojams.

Unijos, sakė jis, jau apsprato su kaltinimais, būk jos virs ta radikalėmis.

Prisiminimas, kad pramonininkai priešinosi sutrumpinimui darbo dienos, kai ji susidėjo iš 12 valandų, sutrumpinimui savaitės iki 6 dienų, įvedimui darbininkų kompensacijos, nedarbo apdraudos, hospitalizacijos ir t. t., verčia unijistus nepaisyti pramonininkų priešinosi tolimesnei pažangai.

Mokslas ir technika, sako jis, gali turėti reikšmę tikiai tada, kada jie šiuo tuo palengvina darbo žmogaus gyvenimą.

Kanados vyriausybė pareiškė, kad sekanciais metais apie vidurį gegužės Kanada uždraus svetimų šalių žuvininkams žuvalti arčiau 12 mylių nuo kranto.

Ir linija eis ne pagal krantą, o nuo iškyšulio tiesiai iki kito iškyšulio. Tokiu būdu įlankos ir įlankėlės bus Kanados pusėj, nors linija būtų ir 100 mylių atstumo nuo kranto.

Kanada imantis vienaspusės akcijos todėl, kad nėra tarptautinės sutarties.

Amerikiečiai ir britai priešingi nukėlimui sienos nuo 3 iki 12 mylių. Ar jie skaitysis su Kanados pareiškimu, parodys ateitis.

Kanadietis

LONDON. — Mokslų ministerija praneša, kad Anglija planuoja statyti satelitą ir viena pati be nė kieno pagalbos paleisti į kosmosą aplink Žemę.

Graikai Pasmerkė Taikos ir Demokratijos Priešus

Tai, kas kiek laiko atgal įvyko Graikijoje, aiškiai parodė, kad Graikijos žmonės už taiką ir demokratiją, prieš reakcionierius, kurie laiko kalėjime 1, 100 politinių kalinių jau 17 metų. Štai kas ten įvyko, trumpai paėmus:

Solonikoj įvyko mitingas už nusiginklavimą. Jame kalbėjo, tarp kitų kalbėtojų, ir Dr. Lambrikis, neprigulmin gas Graikijos parlamento narys, ginekologijos profesorius Atėnų universitete ir Graikijos Taikos Komiteto narys. Mitingo metu lauke dešinieji šaukė: "Lambrikį, tu turi mirti!"

Kai Dr. Lambrikis ir kitas kalbėtojas, J. Surouchas, taipgi parlamento narys, Kairiųjų Demokratų Sąjungos atstovas, išėjo iš salės, mušeikos užpuolė juos mušti. Tuo metu policininkas smogė jam motorciklu ir parmušė ant žemės, pritrenk-

damas jį. Mušeikos tada visai pribaižė jį — jis buvo užmuštas. Policininkas, Spyros Kozzamis, (nors dėl žmonių akių), buvo apkaltintas žmoguzudystę papildžius.

Graikijos žmonės, sužinoję apie tokią baurių reakcionierių ataką ant taikos čempionų, pradėjo protestuoti. Bet didžiausias protesto įvykis buvo laidotuvių metu. 250,000 žmonių dalyvavo laidotuvėse. Eise-na buvo 4 mylių ilgio. Šaligatviai buvo pilni žmonių. Jo kars-tą aplankė vienos nakties laikotarpiu 60,000 žmonių.

Laidotuvėse dalyvavo Anglijos parlamento narys Malcolm Macmillan, taikos judėjimo laikraščio Peace News redaktorius, asmeniškai kanauninko Collins ir Bertrando Russello atstovai.

Taipgi dalyvavo Graikijos parlamento pirmininkas Rodopoulos, buvęs premjerai, parlamento atstovai iš įvairių partijų.

Britanijoje, Earl Bertrand Russell savo laiške laidotuvi-

ninkams pareiškė, kad atsakomybė už Lambrikio nužudymą puola ant Graikijos vyriausybės.

Apie 100 britų nuėjo prie Graikijos ambasados Londone ir pareiškė protestą. Pikietai stovėjo dvi naktis. Buvo perskaitytas Russello pareiškimas, kuriame jis sakė, kad britai negali toleruoti žmoguzudiškos vyriausybės. Laikas atėjęs atsteigti demokratiją.

Telegramas pasiuntė advokatas D. N. Pritt, Lygos už Demokratiją Graikijoje pirmininkas. Jis griežtai protestavo premjerui Karamanliui už politines žmoguzystes.

Prof. J. D. Bernal, Pasaulinės Taikos Tarybos pirmininkas, pasiuntė laišką Graikijos Taikos Tarybai, kuriame pranešė tarybai, jog PTT nutarė apdovanoti velionį Dr. Lambrikį aukso medalium už veikimą už taiką.

Prie kapo, Graikijos parlamento narys Leonidas Kirkos pareiškė:

(Pabaiga ant 5 psulp.)

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOŠIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

įvyks

Sekmadienį, Birželio 23 d.

ELDORADO PARKE

Prie BRAMPTON, Ont.
(Ten, Kur Pernai Buvo)

Piknikui vieta graži, patogiai ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais.

Toronto Lietuvių Moterų Klubo Narės Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

1963 Metų Pikniko Žvaigždės

Piknikas prasidės 1 val. po pietų, o pikniko vieta atdara nuo pat ryto

Maloniai kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų piknikas vistiek įvyks, nes ten yra dideli paviljonai.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra ant 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelės. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažiavus Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažiavus apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¼ mylios pamatysite pikniko vietą.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiamė naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Kaip a Kalbėti

Aš esu visiškai po 20 metų ž kalbėti su kit tybėmis. Gal viai iš kitų pla sų Žemės gyve ju atveju esu žybų, kad tai keri mokslin mane įtikino, riau už bet ku nus sugebėsi gumi.

Kodėl aš pa duolį, o ne ko beždžionė, te savo pavidalu kad, išskyrus lius, banginiai klauso delfina lius smegenis, tis iš jų pak sugebėjimų.

Jūrų gyvul seniai. 1949 m bės tirti į kra ginio smegeni da, kad, nepa nuomonės, je kvailli gyvulia za galimybių l gais padarais. legendos delfin Visuose pasau sako jama, kai žmones laivi ant savo nuge liepia, kai ju Pasakojama, plaukia, išgirc ką. Aš maniau kojimais tikt žvejams žinom sugautas delf domisi žmogus žinoma, kad d lometrų lydi l idomus faktas

Ir vis dėlto bei biologai, 1: susirinkę Flor nu, visiškai ne lauktų atradir sitaisėme Meri jose, kur kasc tančiai žmoni ruotais delfin Mes ištyrėn daugelio gyvul dedant šunimi ke ir beždžione Pirmasis mū vo kuklus: smegenų "žem būtina nustat: girdimųjų ir i

Apsilankyk geriausiai p Dėl plates

Kaip aš išmokau Kalbėtis su Delfinais

DŽ. LILIS

Aš esu visiškai įsitikinęs, kad po 20 metų žmonės galės susikalbėti su kitomis gyvomis būtybėmis. Gal būt, tai bus ateiviai iš kitų planetų, o gal ir mūsų Žemės gyventojai. Pastaruoju atveju esu pasiruošęs eiti lažybų, kad tai bus delfinai. Penkeri mokslinio tyrimo metai mane įtikino, kad delfinai geriau už bet kurius kitus gyvūnus sugebės susikalbėti su žmogumi.

Kodėl aš pasirinkau jūrų žinduolį, o ne kokią nors stambią beždžionę, taip artimą mums savo pavidalu? Reikalas tas, kad, išskyrus žmogų ir dramblius, banginiai (šiai grupei priklauso delfinai) turi taip didelius smegenis, kad galima tikėtis iš jų pakankamų protinių sugebėjimų.

Jūrų gyvuliai susidomėjau seniai. 1949 m. turėjau galimybės tirti į krantą išmesto banginio smegenis. Padariau išvadą, kad, nepaisant paplitusios nuomonės, jog banginiai — kvaili gyvuliai, jie turi nemažą galimybių būti gana protiniais padarais. Aš maniau, kad legendos delfinams pataikauja. Visuose pasaulio kraštuose pasakojama, kaip delfinai gelbsti žmones laivui skęstant, neša ant savo nugaros vaikus, atsiliepia, kai juos šaukia vardu. Pasakojama, jog delfinai priplaukia, išgirdę malonią muziką. Aš maniau, kad šiais pasakojimais tikrai pagrįžiamas žvejams žinomas faktas: tik ką sugautas delfinas nepaprastai domisi žmogumi ir jo nepuola. Žinoma, kad delfinai šimtus kilometrų lydi laivus. O tai irgi įdomus faktas.

Ir vis dėlto aštuoni medikai bei biologai, 1955 m. pabaigoje susirinkę Floridoje tirti delfinų, visiškai nesitikėjo tokių nelauktų atradimų. Mes gerai išsitašėme Merilendo laboratorijose, kur kasdien ateina tūkstančiai žmonių gėrėtis dresiruotais delfinais.

Mes ištyrėme ir palyginome daugelio gyvulių smegenis, pradedant šunimi ir baigiant žiurke ir beždžione.

Pirmasis mūsų uždavinys buvo kuklus: sudaryti delfino smegenų "žemėlapi". Tai buvo būtina nustatant jo regimųjų, girdimųjų ir motorinių centrų

vietą. Beždžionės smegenų žemėlapis buvo jau seniai sudarytas. Tačiau dar niekad delfinas nebuvo anestezuojamas, ir mes nežinojome, kokią dozę jam duoti. Pagaliau mano kolega suleido jam 80 cm nembutalo — tiek, kiek leidžiama šimpanzei.

Sekė vienos sunkiausių mano gyvenimo valandų. Buvome visiškai pasiruošę trepanacijai — atidengti kiaušo odą ir padaryti įvairių delfino smegenų išsivagiavimų elektrografiją. Bet gana greitai pacientas ėmė trokšti, kvėpavimas silpo ir pagaliau sustojo širdis. Mes jau tēmės nusikalte. Visos pastangos grąžinti delfinui gyvybę buvo bergėdžios. Kitam gyvuliui nutarėme duoti triskart mažesnę dozę. Iš karto jis savo žalsvomis akimis sekė visus mūsų veiksmus, atšokdavo į šalį, kai jį lengvai paplodavo me per pakaklį, ir užsimerkdavo, kai ištiesdavome jį ranką. Nerimą kėlė tik tai nelygus alsavimas. Po kiek laiko kvėpavimas tiek nusilo, kad teko jį gaivinti.

Aš bijojau, kad jo smegenys nebūtų pažeistos, kadangi delfinas nuolatos virto ant šono. Mes iškėlėme jį iš vonios ir įleidome į baseiną, kuriame žaidė kiti delfinai. Tą minutę prieš mus atsiskleidė iš tikrųjų nežinomas pasaulis.

Kai tik mūsų pacientas pasijuto laisvas, kažkaip trumpai ir aukšta gaida šūktelėjo. Garsas ore buvo beveik negirdimas, bet aš jį puikiai girdėjau per hidrofona.

Į garsą bematant buvo reaguota. Arčiausia buvę kiti du delfinai greitai priplaukė prie mūsų šio, panėrė po juo ir pakėlė jį į paviršių, kad galėtų atsikvėpti. Jis giliai įkvėpė, pasinėrė ir vėl apsvirtė ant dešiniojo šono. Tuojuo tarp visų trijų delfinų užsimezgė ištisas pokalbis — jie kažkaip švilpė ir čiulbėjo. Jis baigėsi gana logiškai: sergančiam draugui buvo suteikta pagalba. Abu sveikieji delfinai priplaukė prie mūsų aukos dešiniojo šono ir pradėjo laikytis normalioje padėtyje. Toliau jie savo kūnais palaikė ligonį lygsvaroje, padėdami jam reguliariai iškilti į paviršių atsikvėpti.

Analizės, preparavimas, žuvusių gyvulių skrodimai parodė, kad delfino smegenis daugeliu atžvilgių galima palyginti su žmogaus smegenimis. Jų žievės ląstelės yra tokio pat tankumo, jų išsivagiavimas atitinka žmogaus smegenų vingiuotumą, ilgieji smegenys savo forma ir didumu primena žmogaus atitinkamus smegenis.

Du mūsų bendradarbiai pastebėjo, kad delfinas jautrus garsiniam dažnumui iki 140 kilohercų. Tai nuostabu: juk žmogus girdi garsus tik iki 20 kilohercų. Mūsų bendradarbiai ištyrė dažnai akvariume girdimus garsus, panašius į uždaramų durų triukšmą. Šis triukšmas — kažkas panašus į garsinį radarą, su kurio pagalba delfinai "mato" daiktus, pavyzdžiui, žuvį nakčia arba drumstame vandenyje.

Delfinas puikiai girdi žmogaus garsus, dargi pačius aukščiausius, tuo tarpu kai mes delfiną teišgirstame per transformatorių.

Darbuvi tėti man būtinau reikėjo rasti priemonę iširti gyvulių delfinų smegenis be anestezijos.

Valstybinis tyrimo institutas pasiūlė paprastą ir efektyvų metodą, taikomą beždžionėms. Beždžionę pririša ir lengvu plaktuko smūgiu į jos kiaušą įveda trumpų vamzdelį, panašų į adatą, poodinei injekcijai. Vamzdeliu įvedamas iki smegenų mažytis, gerai izoliuotas elektrodas. Procesą kontroliuoja jautrus prietaisas. Ši technika padeda tirti smegenų reakcijas įvairiame gilume, nesuteikiant gyvuliui skausmo.

Daugelį mėnesių užsiiminėjau šios technikos tobulumu. Beždžionėmis greitai nusivyliau. Jos lėtai ir su aiškiu nesugebėjimu peržengdavo paprastų refleksų ribą. Grįžau prie savo mėgiamų delfinų.

Prisimenu šeštadienio popietę, kai mes milimetras po milimetro perkėlinėjome elektrodus plačiame delfino galvos smegenų žievės ruože. Kiekvienam elektrodą perkėlimui prireikdavo nuo ¼ iki ½ valandos. Tačiau per visą tą laiką delfinas nekrusteldavo. Gal būt, mes pakliuvome į vieną "tylos zonų", kurių stimulavimas tuč tuojau nesukelia nervinės reakcijos. Mes buvome nustebinti ir laikėme, kad arba mūsų elektrodai "neveikia", arba tas delfinas — "įgimtas idiotas", neturįs jokių reakcijų.

Sekančios dienos rytą nuskubėjau į laboratoriją ir stuktelėjau elektrodą, kuris nusileido milimetru giliau, negu paprastai. Tai nedelsiant davė rezultata, kurio niekas niekad nebuvo pastebėjęs bandymuose nei su delfinu, nei su kokiu nors kitu gyvuliu.

Delfinas reaguodavo į kiekvieną silpnutės srovės sustiprėjimą. Jis iš visų jėgų šokinėjo ir pradėjo "dainuoti", iš jo narsų sklido visokiausi atodūsiai, gaudesiai, niurnėjimai bei pliauskėjimas liežuviu.

Jie Nepasikeitė

Skaitant "vaduotojų" spaudą negali pabėgti nuo minties, kad jie nei kiek nepasikeitė, nors, kaip jie sakosi, "tremtyje" išgyveno keliolika metų. O kokiais jie buvo pirm to, sakysime, virš 40 metų atgall, geriausiai apibūdino poetas Maironis savo eilėraštyje: "Lietuva — didvyrių žemė". Štai kaip jis vaizdavo tuomet "mūsų didvyrius":

Lietuva — didvyrių žemė...
Mūsų giedama seniai;
Bet iš tos didybės semia
Savo naudą tik velniai.

Bočių laurais pasipuošę,
Vien temokame svajot,
Ar didžius planus paruošę,
Sau rimtai ant jų miegot.

Dirbti darbą, nešti naštą,
Braukti prakaitą dienos,
Pasišvęst už savo kraštą,
Jei to niekas nežinos, —

Tai per žema, negarbinga
Mums, didvyriams tos tautos,
Kur norėtų tapt galinga
Nuo Liepojos lig Brastos.

Bet savitarpy puikybės
Iki sočiai mums gana,
Jei yra tik galimybės
Ką prispausti letena.

Tai buvo toks koncertas, kad aš ryžausi nedelsiant įvykdyti pačią esminę programos dalį: pamėginti pažiūrėti, ar gyvulys sugeba suprasti, kas jam sudaro malonumą, ir ar pats nepamėgins jį iššaukti.
(Bus daugiau)

Ministerijų pritvėrę,
Joms neskundžiame kasos
Ir iš jos, gerai įgėrę,
Siausti turime drąsos.

Valdininkai ir atstovai
Demokratai, rods, visi,
Bet ne jau tautos vadovai
Vaikščios pėsti ir basi?!

Automobiliais tik dunda
Su mergelėmis linksmai! ..
Sąžinė tik tuomet bunda,
Kai už kyšius teisiami.

O tų partijų tarp mūsų,
Jų programų ir barnių! ..
Tiek vargiai pas vargšą bl. . .
Atsiras už marškinių.

Vargo, skurdo mums nestoka
Nesimato nei giedros,
Bet už tat jaunimas šoka
Iš aukų lig pat ausros! ..

O dievuliai, duok mums
proto

Ir daugiau sveikos doros.
Argi jau ant mūsų ploto
Vienos usnys bekeros?

Taip tai pavaizdavo Lietuvos
"šviesuomenę" ir valdininkiją
poetas Maironis 1920 metais.
Ta visa "ponstva" dabar šioj
pusėj Atlanto. Ir ji nei kiek
nepasikeitusi. Skirtumas tik
tas, kad jie neturi valstybinio
lovio, iš kurio galėtų pasisemti
sau materialės naudos, o turi
maldauti aukų.

BERLYNAS. — Vokietijos
Demokratinė Respublika už-
draudė piliečiams turėti reika-
lų su užsienio atstovybėmis.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiusį ir Greičiausį Patarnavimą
Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per
mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių
medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki
6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.
Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą
geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

IDOMU TAI PASTEBĖTI

Laikraščiai, rašydami velioniui popiežiui Jonui XXIII nekrologus, labai garbina jį už jo pasisakymą už taiką, už sugyvenimą, net ir už tai, kad jis sakė, jog ir komunizme yra gerų dalykų, kuriuos verta išlaikyti. Vienu žodžiu, spauda garbina jį už liberalizmą, už bandymą pakreipti katalikus prie pažangesnės, tolerantiškesnės minties, prie didesnės kooperacijos ne tik su kitų tikėjimų žmonėmis, bet ir su pažangesnių pažiūrų žmonėmis.

Jis buvęs atsakomingas ir už ekumenišką kongresą, kuris buvo pradėjęs svarstyti įvairius klausimus, kad arčiau surišus katalikų bažnyčią su gyvenimu. Nors jis buvęs gana senas, mirė turėdamas 81 metus amžiaus, jis galvojęs apie reformas, apie pažangą.

Pažymima ir tas, kad jis kilęs iš fermerių, nuomininkų. Veikiausia tas darė įtaką jį jo galvoseną.

Idomu būtų buvę matyti, kiek jis būtų paveikęs katalikų dvasiškią, jeigu jis būtų gyvenęs ilgiau. Bet jis padarė gerą pradžia. Jis buvo pirmas, kuris nebijojo priimti ir pasikalbėti su komunistu redaktorium Adžubėjum, atstovaujančiu vieną iš didžiausių Tarybų Sąjungos laikraščių Izvestijas. Manoma, kad jeigu jis dar būtų gyvenęs ir pasitaikius proga, tai jis būtų priėmęs ir N. Chruščiova.

Visa tai idomu pažymėti rašant apie popiežiaus Jono XXIII mirtį. Tai nauja, tai pozityvu pasaulio gyvenime. Reikia manyti, kad tas nesibaigs su popiežiaus Jono mirtimi.

PALIKIMAI IR GIMINĖS

Vilnyje ir Laisvėje skaitėm apie tai, kaip Antano Gotauto giminės per teismą norėjo pasiimti jo palikimą prieš velionies testametą. (Velionis paliko savo turtą Meno Sąjungai.) Reikšminga ir tas, kad jie griebėsi biauaraus šmeižto priemonių prieš tuos asmenis, kuriems velionis pavedė įvykdyti jo valią. Kaip įprasta atžagareiviams, jie griebėsi komunizmo baubo ir kitokių priemonių, kad atėmus palikimą.

Teisėjas labai teisingai pastebėjo, kad žmogus gali savo testamente įsakyti paskandinti palikimą vandenyje. Tai jo reikalas. Ištikro, žmogus su savo nuosavybe gali daryti, ką jis nori. Giminingumas nieko nereiškia, jeigu giminė nieku neprišidėjo prie to palikimo sukūrimo, jeigu jis neužsitarnavo malonės pas palikėją.

Idomu pažymėti, kad Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje yra nusistatymas ir pas valdžios tam reikalui skirtus autoritetus neišduoti palikimo giminėms, jei jos randasi socialistinėse šalyse. Tai panašu užgrobimui svetimo turto, bet taip daroma. Jungtinėse Valstijose toks nusistatymas yra naudojamas pabėgėlių savo finansams atpildyti. Tai biauarus mirusiųjų paniekimas.

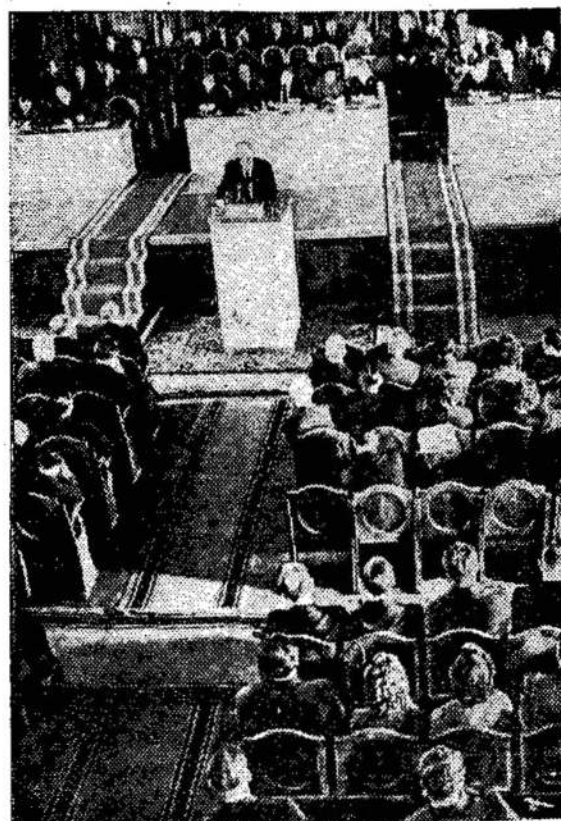
Beje, negeriau daro ir tie, kurie netikintį žmogų pasigriebia į savo rankas, laidoja su religinėmis apeigomis.

JIS ISTIKIMAI TARNAUJA

AFL-CIO organas rašo, kad šios organizacijos prezidentas Meany kongrese liūdydamas gyrėsi, jog AFL-CIO vadovybė visais klausimais remia Jungtinių Valstijų valdžios politiką, ginklavimąsi ir vedamą šaltąjį karą.

AFL-CIO pinigais lavinami unijų lyderiai Afrikoj, Azijoje ir Lotynų Amerikoje įvairioms unijoms, kad jos būtų nukreiptos prieš komunizmą. Girdi, Amerikos unijos yra neatskiriama kapitalizmo dalis.

Nieko, žinoma, naujo tame. Iš seno yra žinoma, kad Amerikos unijų lyderiai yra uolūs kapitalizmo šalininkai. Jie padeda Amerikos kapitalistams išnaudoti darbininkus daugelyje šalių. Svarbu pažymėti, kad tarp tų šalių randasi ir Kanada. Ir čia daugeliui unijų vadovauja Jungtinėse Valstijose gyvenę unijų biurokratai. Ne vieną uniją jie puolė už tai, kad darbininkai išsirikto pažangesnius vadovus. Daugelyje unijų ir dabar eina kovos tarp Meany draugų ir Kanados patriotų.

Vilniuje įvyko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos šeštojo šaukimo pirmoji sesija. Štai kaip atrodė salė posėdžių metu. Tribūnoje — Lietuvos prez. Justas Paleckis.

IŠ KANADOS ISTORIJS

Buvo laikas, kada amerikiečiai norėjo užkariauti Kanadą. Ir jie būtų užkariavę, jeigu jie būtų žinoję, kad Kanada tokia turtinga aliejumi, mineralais, geležies ir kitomis rūdomis ir t. t. Tuomet jie manė, kad neverta galvas gulditi už tokią didelę tuštumą. Bet jie bandė.

Birželio 5 dieną sukako 150 metų nuo istorinių mūšių prie Stoney Creek, netoli Ontarijos ežero, į pietus nuo Hamiltono. Tuomet buvo sprendžiama, kam priklausys Ontarija, o gal ir visa Kanada.

Amerikiečiai, apie 2,000 vyrų, komandą generalmajoro John' Chandler, traukė pirmyn į Ontarijos gilumą kryptimi, kur dabar eina Highway 8. Vakarui atėjus, ši armija apsisistojė toje vietoj, kur dabar randasi Stoney Creek. Už penkių mylių, ant Burlingtono kalvų, prie kurių dabar randasi Hamiltonas, buvo apie 1,500 britų ir kanadiečių, kurie buvo kiek anksčiau išvyti iš Fort George.

Kadangi amerikiečiams iki to laiko gerai sekėsi, ir kadangi

Plasnok, Balandėli!

ST. ŽLIBINAS

Plasnok į padangės žydrynę,
Taikos balandėli, aukštai!
Ir saulę, ir žemę gimtine
Pamilo mūs širdys karštai.

Mums karo baisumų nereikia,
Teausta saulėta diena!
Mes sveikinam žemėje taiką
ir darbu, ir savo daina.

Te niekad riaumojimas tankų
Netemdys Tėvynės kelių!
Mes nešam rytojų ant rankų
Su saule ir poukštėm gėlių.

Kad būtų šviesenė gimtine, —
Draugystės ugnele, liepsnok!
Į aukštą padangės žydrynę
Plasnok, balandėli, plasnok!

(Lietuvos Pionierius)

jie buvo kiek išvargę, jie manė, kad priešas nedrįs pulti jų. Ypač būdamas daug silpnėsnis. Jie, žinoma, tada labai suklydo. Tur būt dėl to ir pakrypo tas karas britų ir kanadiečių naudai.

Tie britai ir kanadiečiai, 1,500 vyrų, kurie stovėjo ant Burlingtono kalvų, buvo paskutiniai britų kariuomenės būrys Aukštutinėje Kanadoje vakarus nuo Kingstono, taip sakant, stovįs ant karinių kojų, tiek organizuotas, kad dar buvo panašus į kariuomenę. Jeigu amerikiečiai būtų susidoroję su juo, jie būtų buvę laimėtojai.

Be minėto amerikiečių dalinio, kuris buvo pasiekęs Stoney Creek, amerikiečiai turėjo 3,000 kareivių Buffalo srityje, 4,000 prieš Kingstoną skersai upės.

Apie pabaigą balandžio amerikiečiai persikėlė per ežerą, užėmė Yorką, kolonijos sostinę, ir privertė generolą Sheaffe bėgti su maža kariuomene į Kingstoną. Po to amerikiečiai užėmė britų fortus Niagaros fronte ir nedaug tereikėjo pribaugti britus ir kanadiečius ir baigti karą. Kas jiems atsitiko, kad jie to nepadarė? Manoma, kad amerikiečiai prisibijojo britų laivyno, kuris dar buvo gana tvirtas.

Britai sugalvojo padaryti amerikiečiams surprizą. Generalas Vincent paskyrė 704 vyrus ir pulkininko John Harvey komandą pasiuntė nakties metu prie amerikiečių stovyklos. Šie vyrų 2 valandą ryto užpuolė amerikiečius iš pasalų. Tiesa, britai ir kanadiečiai vykdė šį užpuolimą nepergeriausiai, bet efektas buvo labai geras.

Tada majoras Plenderleath su 49 pulku puolė ant amerikiečių kanuolių, kurios buvo ruošiamos atmušimui atakos. Harvey puolė ant tų disorganizuotų amerikiečių visu smarkumu ir sukėlė amerikiečiuose baisų

Žmonės Krypsta Prie Komunistų

TORONTO. — Komunizmas atliko daugiau per 60 metų, negu krikščionybė pajėgė atlikti per 2,000 metų, pareiškė presbiterijonų misijonierius praėjusią savaitę, kalbėdamas 300 delegatų.

Toks jo pareiškimas tiesiog prikaltė tuos 300 delegatų prie kėdžių.

Minimas misijonierius, Rev. Russell T. Self, pažymėjo, kad 1903 metais komunistų buvo tik saujelė, o šiandien jie kontroliuoja vieną trečdaliį pasaulio. O krikščionybė, iš kitos pusės, gali savintis mažiau žmonių, negu kad ji turėjo pirmaisiais savo atsiradimo laikais.

"Su kiekvienu pasaulio apsi-

Idomu, kad jis neieškojo die-

pagalbos prieš komunizmą.

Girdi, krikščionys turi išleisti

daugiau pinigų kovai prieš kom-

unizmą, jeigu nori matyti

progresą. O tie krikščionys,

matyti, gana skūpūs, nes jo

žmona neturėjus pinigų pasi-

samdyti slaugę pabūti prie vai-

ky, kad ji galėtų dalyvauti ta-

me kongrese.

sukimu apie savo ašį, kas 24

valandas, pasaulis darosi vis

pagoniškesnis", baugino jis de-

legatus, "o jūs tik sėdit čia —

kaip jums tas patinka?"

Rev. Self yra misijonierius

Indijoje, kur jis buvo pasiųs-

tas 1949 metais. Ir jis krepia

misijonierių atydą į buvusias

kolonijas, atsilikusias šalis.

Girdi, krikščionys turi mestis

su savo progpaganda tenai,

kad laimėjus žmones krikščio-

nybei.

Neužsiminė jis nieko, kad ta

krikščionybė nieko nedaro žmo-

nių būvio pagerinimui. Jam rū-

pi tiktai jų "sielos".

samišj.

Britai ir kanadiečiai sudaužė

amerikiečių jėgas, suėmė Chad-

lerį ir Winderį ir tokiu būdu

padarė nepataisomą amerikie-

čiams žalą. Tik po 36 valandų

generalmajoras Lewis pajėgė

surinkti išvaikytus amerikie-

čius ir surengti šiojį tokį pasi-

priešinimą 10 mylių nuo Stoney

Creek.

Amerikiečiai bėgdami paliko

didžiumą savo ginklų ir amuni-

cijos.

Tuo tarpu pasirodė ir britų

laivynas, kas dar labiau pavei-

kė amerikiečius. Amerikiečių

vadas Dearborn davė įsakymą

Lewisui vesti kariuomenę į

Fort George nieko nelaukiant.

Iš to, kas buvo pasakyta, ga-

li susidaryti vaizdas, kad tai

buvo baisūs mūšiai. Faktas yra,

kad britai ir kanadiečiai neteko

53 užmuštais ir 143 sužeistais.

Amerikiečiai neteko 15 užmuš-

tais, 40 sužeistais ir 100 belais-

viais. Bet šis mūšis buvo labai

svarbus Kanados istorijoj. Ta-

da buvo padaryta tokia persva-

ra Kanados naudai, kad galų

gale amerikiečiai atsakė nuo

idėjos žūt būt užkariauti Ka-

nadą.

Kai finan-
don patiekė
šamata, iš
manavimai.
Ir kaip gi
dolerių bus
Visus ba-
bė juos pai-
kur nors ju

Liberalų
šią didelę iš-
sinti. Ji tei
skaičiui aug-
reikalų ir iš

Be abejo
negalėtų bū-
didesnei išli-
tos išlaidos
žmonių geru

Bet taip
dų dalis eis
kui valstyt-
goms, nuoš-

Taip sak-
ro pramon-
kratams ir i

Štai kas

Skandala

ir kyla mūs

Pas mus i

nytininkai

nėse Valstij

lijoje — pal

Moralis k

lio viršūnių

dominuoja

Bažnytini

— mūsų pa-

skendę sup-

Vieni dėl

ja savo ave-

go" lošimai

nigų neišm-

vauti, kokie

Bet pakla-

Kaip gra-

kalba, gind-

moralę!

Dėl negrų

se Valstijos

gelį žmonių

Visų pirm

rasistai, ku-

apykantos i

degina kryž-

siems, ir i

siems, kurie

žiūrint į

ir degančių

lyg pamišir-

riauti pasau-

Bet rimta

tybininkus i

kierius.

Jie mato,

mėti. O tas

baugina.

Girdi, se

veikti, užge-

leisti, kad j

teises išsire-

O dabar,

vo galių ir j

keliu galime

pavyzdžiu i

stoti kovon.

Pastabos

Kai finansų ministras Gordon patiekė valstybinę išlaidų sąmatą, iš visur pasireiškė aimanavimai.

Ir kaip gi ne. 6,545 milijonai dolerių bus išleisti per metus.

Visus baugina, iš kur valstybė juos paims. O, ji turės iš kur nors juos gauti.

Liberalų spauda, stengiasi šią didelę išlaidų sąmatą pateisinti. Ji teigia, kad gyventojų skaičiui augant, darosi daugiau reikalų ir išlaidų.

Be abejo, tas tiesa. Niekas negalėtų būti priešingas ir dar didesnei išlaidų sąmatai, jeigu tos išlaidos būtų daromos šalies žmonių gerovei kelti.

Bet taip nėra. Didžioji išlaidų dalis eis ginklavimuisi, pasakui valstybės tarnautojų algoms, nuosimčiams už skolas.

Taip sakant, veik viskas karo pramonės rykliams, biurokratams ir finansieriams.

Štai kas lupa mums kailį.

Skandalas po skandalo taip ir kyla mūsų pasaulyje.

Pas mus Kanadoje iškilo bažnytininkai gembleriai, Jungtinėje Valstijose rasistai, o Anglijoje — paleistuvystės.

Moralis kapitalistinio pasaulio viršūnių supuvimas taip ir dominuoja visame kame.

Bažnytininkai ir politikieriai — mūsų pasaulio pažiba, o paskendę supuvime.

Vieni dėl dolerio apgaudinėja savo aveles nelegaliais "bingo" lošimais; kiti prisilupę pinigų neišmano, kaip paleistuvauti, kokias orgijas bekelti.

Bet paklausykite jų pamokslų.

Kaip gražiai ir saldžiai jie kalba, gindami krikščioniškąją moralę!

Dėl negrų sąjūdžio Jungtinėje Valstijose, nerimas ima daugelį žmonių.

Visų pirma, labiausiai širsta rasistai, kuklukslanai. Iš neapykantos negrams, jie siunta, degina kryžius, grūmodami visiems, ir negrams ir baltiejiems, kurie užtaria negrus.

Žiūrint į jų baltus apgaubus ir degančius kryžius, rodosi, lyg pamišimas pradeda užkariauti pasaulį.

Bet rimtas nerimas ima valstybininkus ir kitus JAV politikierius.

Jie mato, kad negrai gali laimėti. O tas juos labiausiai ir baugina.

Girdi, seniai reikėjo rimtai veikti, užgerinti negrus, nedausti, kad jie kovos keliu sau teises išsireikalautų.

O dabar, girdi, jie pajutę savo galią ir įrodė, kad tik kovos keliu galima laimėti, gali likti pavyzdžiu ir paakstinti kitus stoti kovon.

Z. Janauskas

Donna Lu Wigmore, kuri davinėja per radiją visokius patarimus jauniems kanadiečiams. Pavyzdžiui, apie meilę, pasi-

puošimą, etiketą ir t. t. Jos programa ant radio būna trečiadieniais po piet ir girdima visoje Kanadoje.

Ką Kiti Rašo

"Laisvintojai" susiskaldė

Šių metų gegužės 5-7 dienomis Strasburge įvyko bėglių konferencija "laisvimui" liaudies šalių. Dalyvavo 9 šalių bėgliai; vieni jau Amerikoje gyvena, kiti Europoje.

Rašome apie tai, nes konferencijoje pasirodė įdomūs reiškiniai. Kilo aštrūs ginčai ir pagaliau skilimas.

Lenkų delegatas Adam Ciolkosz nurodė, kad lenkai bėgliai stoja už dabartinės Lenkijos su Vokietija sienas — Oder upę. Už tai esąs pasisakęs ir Prancūzijos De Golis, taip pasisakė ir rytinė Vokietija ir TSRS.

Ciolkoszas kritikavo JAV ir Britanijos užsienio politiką "už pataikavimą vakarinei Vokietijai".

Lenkai taipgi stoja už neutralų ruožą, be branduolinių ginklų, kurin jėitų Lenkija ir Vokietija.

Prieš lenkus griežtai išstojo Rumunijos bėgliai. Jų vadas Kostas Visojanu piktai puolė Ciolkoszą ir lenkų bėglių nusistatymą. Jis tvirtino, kad tai esanti Lenkijos vado Gomulkos ir užsienio ministro Adam Rapackio politika.

Pikčiausią kalbą prieš lenkus pasakė Vengrijos buvęs premjeras Terenč Nagy.

Čikagos lenkų dienraštis "Dziennik Zwiazkowy" rašo, kad Nagys atakavo lenkus neleistinu netaktiškumu.

Ciolkoszas vėliau pareiškė, kad vengrų bėglių puldinėjimai ir pirminko nesulaikymas to daro negalimu, beprasminga

lenkams dalyvauti toje organizacijoje. Lenkai apleido konferenciją pareiškdami, kad be Lenkijos bėglių toji organizacija liks bevėrtė, silpna.

Lenkų laikraščio korespondentas dar štai ką pridėjo:

"Galima apskritai pasakyti, kad vengrų, rumunų, bulgarų blokas pyksta ant lenkų dėl jų nusistatymo Vokietijos atžvilgiu".

— Vilnis

Saitinis jų pagiežos

Andrew Tully knygoje apie paskutines Hitlerio dienas skaitome:

"Hitlerio fiziniams mizerinumi didėjant jo gašlumas lieti kraują dar padidėjo, ypač lieti rusų kraują".

Ir tarybinei armijai jau griauant Berlyno vartus, jis vis dar reikalavo sunaikinti rusus.

Benaikindamas jis pats priėjo galą.

Žymiu tai, nes lietuviams tas svarbu. Tai rodo iš kur (naciams tarnavę) "išsivietinę", ypatinai pikietuotojai antinacinių mitingų, prisigėrę tiek piktos, ligotos pagiežos rusams ir tarybinei santvarkai.

Jie priėmė nacių ideologiją. Jie permirko hitlerine pagieža.

— V. Andrusis

Kas atsakomingas

Skaitau vietiniame didlapyje vienos moteriškės nusiskundimą dėl išdykusių kaimynų vaikų.

Skaitau vietiniame didlapyje vienos moteriškės nusiskundimą dėl išdykusių kaimynų vaikų.

Skaitau vietiniame didlapyje vienos moteriškės nusiskundimą dėl išdykusių kaimynų vaikų.

Jiems išdykauti kaip "antra prigimtis". Tad ir minėta moteriškė ne juos kaltina už padarytą jai žalą, bet jų tėvus.

O dabar pašnekėsime kas kaltas, kada tokie "vaikai" išniekina kapines? O buvo taip:

Kai gegužės 26 d. nuvykome į Lietuvų tautines kapines pasirošti L. Prūseikai paminklo atidengimo iškilimams, medžiūose jau plazdeno hitlerinės iškabos.

Kapinių prižiūrėtojas jas tuoj nukabino. Bet kas jas ten iškabino — nežinau.

Hitlerinių iškaby "meistrai" jau nebe vaikai. Bet atsižvelgiant į jų mentalitetą, nesunku padaryti išvadą, kas juos "treniruoja". Na ir pasakysiu: Nacionalsocialistai iš "Naujiųjų", "Draugo" ir panašaus lagerio "antikomunistai", "laisvintojai", "veiksniai".

Beje, Čikagos Lietuvų laisvas kapines kontroliuoja naujieniniai menševikai. Jose palaidoti palaikai ne vien menševikų, bet įvairių pažvalgų laisvų lietuvių.

Praeityje ne kartą buvo išniekinti laisvųjų kapai, ištepti paminklai. Neteko pastebėti, kad "Naujiųjų" būtų pasmerkusių ghoulus. (Tai arabiškas žodis, reiškias lavonų ir kapų išniekintoją.)

— L. Jonikas

Laisvinimai žlunga

Pagal nacionalistų laikraščių toną, "laisvinimo" karštingė visuose jų frontuose pradėjo žlugti. Naujųjų ateivių masė supratusi, jog ta "laisvinimo" politika yra tik blefas, visu kūnu pakrypo savais keliais, kur katras.

Kad užkirtus kelią naujųjų ateivių masės pakrikimui, nacionalistai griebėsi piktų pikčiausios priemonės. Nesavais balsais pradėjo klykti: Saugokimės komunistų agentų, sulindusių mūsų tarpan!

Vadinasi, katras nepaklus nacionalistai, tas bus apšauktas komunistų agentu. Vadinasi, būkite prikibę prie nacionalistų politikos ir nesijudinkite iš savo vietų, pūskite "laisvinimo" dūdon.

— S. J. Jokubka

Graikai Pasmerkė Taikos Ir Demokratijos Priešus

(Atkelta nuo 2 pusl.)

"Laidojimo vietoj žmogaus, kuris atidavė savo kraują taikos reikalui, mes prisiekiame, kad mes pastosime kelią fašizmui ir uždegsime šventą demokratijos ugnį kiekviename Graikijos kampelyje".

Laidotuvės įvyko gegužės 28 dieną Salonikoje.

Aišku, Graikijos žmonių pasipiktinimas reakcionieriais nepasibaigė su palaidojimu Dr. Lambrikio. Judėjimas už taiką, už demokratiją eina toliau. Karaliaus reakcinė valdžia nepajėgs nuslopinti to judėjimo, nors ji naudoja žiaurias priemones.

ŠYPSENOS

Nesispardyk

Vienas senas alkoholio mėgėjas ėjo namo per kapines ir įkrito į naujai iškastą duobę.

Vėliau išėjęs kitas eidamas per tas pačias kapines išgirdo žmogų šaukiant pagalbos.

"Gelbėk, gelbėk mane!" šaukė iš duobės, kai jis prisiriartino. "Gelbėk, nes man čia labai šalta!"

"Visai nesistebiu, kad tau šalta", atsakė antrasis. "Tu nuspardei nuo savęs visą žemę".

Lengva patenkint

"Stebėtina, kaip maža reikia kaikiuriems žmonėms pralinksminti", pastebėjo vyras žmonai, kai ji išleido savo draugę.

"Kokius gi žmones tu turi mintyje?"

"Gi tuos, kurie jaučiasi labai patenkinti, jeigu jie suranda tokius, kurie gali klausyti visą vakarą beveik nieko patys neįstardami".

Reikia baigti stovint

Miestelio gydytojui labai nesisekė pokeris. Staiga jis surinko gerą kortą ir visi lošėjai laikėsi. Ir kai paskutinę kortą jis pakėlė ir pamatė, kad tai tužas, vienas iš lošėjų išvirto ir už kelių sekundžių jau buvo miręs.

Užkėlus lavoną ant sofas, vienas iš lošėjų paklausė:

"Tai ką mes dabar darysime?"

"Reiškiant mūsų draugui pagarbą", atsakė gydytojas, "aš siūlau, kad šį roundą užbaigtume stovėdami".

Poilsiautojams Aptarnauti

VILNIUS. — Šiomet svarbiausiose Lietuvos kurortuose — Palangoje ir Druskininkuose — parduotuvės, kioskai, automatai įrengiami tokiose vietose, kad atvykusieji išsėtis galėtų pakeliui į plažą nusipirkti visko, kas reikalinga pusryčiams — duonos, bulkučių, pieno produktų. Poilsiautojų pagėdavimu prekės bus pristatomos į namus. Žymiai išplečiamas kulinarijos gaminių ir pusfabrikačių parduotuvių tinklas. Čia bus įrengtos koktelių plakimo mašinos.

Dabar šių miestų prekybinių organizacijų darbuotojai sudaro sutartis su aplinkiniais kolūkiais ir tarybiniais ūkiais ankstyvosios daržovės, uogoms ir vaisiams į kurortų valgyklas ir parduotuves tiekiti. Kurortininkams čia geriau aptarnauti iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių siunčiami dirbti 340 prekybos darbuotojų.

Montrealo žinios

Įsisteigė Civilių Laisvių organizacija

Kaip vietos spauda praneša (Gazette, geg. 31 d.), pirmu kartu tokiu plačiu mastu Kvebeko provincijoje įsisteigė organizacija civilėm laisvėm ginti, apimanti profesijų žmones, vyrus ir moteris. Joje įeina advokatų, mokytojų, žurnalistų ir biznierių, francūzų ir anglų kalbas kalbantieji, taipgi be skirtumo religinių įsitikinimų — protestonų, katalikų, žydų ir kt.

Organizacijos tikslas, kaip steigiamojo susirinkimo priimta konstitucija sako, saugoti atskirų individų bei organizacijų civilės laisves, kur jos bus paliestos, jas ginti, padėti, užtarti, o reikalui esant, pasamdyti ir advokatus.

Organizacijos pirmuoju prezidentu išrinktas plačiai žinomas Montrealo advokatas A. Flamand. Į direktorių tarybą įeina tokių žymių asmenybių, kaip McGill universiteto įstatymų dėstytojas Dean Frank Scott, Mrs. Therese Casgrain ir pan.

Place des Arts I rengimas Baigiamas

Didžiai garsinama Montrealo koncertų salė — pilnai tinkama operų perstatymui, — kuriai duotas francūziškas vardas: Place des Arts (Meno palociai), jau eina prie pabaigos išbuda-

vojimo ir įrengimo, kaip planuota. Iš lauko jau visas darbas baigtas; taipgi viduj, yra likęs veik tik skulptūrinis išdekoravimas, kuris irgi eina prie pabaigos. Apie liepos mėnesį manoma visas darbas bus baigtas ir ateinančiam žiemos sezonui salė jau bus atidaryta naudojimui.

"Beep" signalas nevargins ilgai

Bell Telephone kompanijos Montrealo apylinkės menedžeris pranešė, kad netolimoj ateityj, montrealiečiai tiesioginiai iš namų telefonuodami į tolimą distanciją, nebus varginami garso "beep-beep", kuris dabar reiškia signalu, kad turi paduoti savo telefono numerį, užkordavimui mokesčio už šaukimą. Bus įtaisyta, kad be garso, sukant telefoną automatiškai bus užkorduotas šaukėjo telefono numeris.

Taipgi kompanija tuo pačiu sykiu praneša, kad telefonų "exchange" linijos nuo birželio 16 dienos bus pakeistos "Avenue" ir "28" ir "Victor" ir "84".

Svečiuosis Europoje

Genovaitė Skripkiūtė (Jurgio ir Pranės Skripkų duktė), nors amžiumi dar jauna, tačiau savo ryžtą nusitarė įvykdyti. Išvažiavo į Europą paviešėti. Planuoja aplankyti Angliją, Šveicariją, Italiją ir gal dar ki-

tur. Laimingos Genovaitė kelionės.

Baigė mokslą, Išvažiuoja į JAV

Vytautas Virbalas (Stasio ir Helenos Virbalų sūnus) šiais metais sėkmingai baigė McGill universitete mokslą, įsigydamas elektros inžinieriaus laipsnį ir tuojaus išvažiavo į Jungtines Valstijas nuolatiniam apsigyvenimui, gaudamas, sako, daug palankesnes darbo sąlygas savo profesijoje.

Atžymėjimui jo sėkmingai mokslo užbaigos ir išleidžiant į kitą šalį, tėvai pasikvietę savo artimuosius ir gimines birželio 1 d. suruošė išleistuves.

Apvogė lietuvių šeimą

Laike savaitgalio Kazys Klemka su šeima išvažiavo į savo vasarnamį. Tuo tarpu vagiškai įsibrovė į stubą ir apvogė.

Serga

Albinas Šlapelis sunkiai susirgo ir aplaikė operaciją. Ligonis randasi Royal Victoria ligoninėje.

Taipgi susirgęs Chas. Žažukauskas, kuris irgi randasi Royal Victoria ligoninėje.

Gavo liūdną žinią iš Lietuvos

Juozas ir Petras Petrauskai gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad juodviejų vyresnysis brolis ten mirė nuo širdies priepuolio.

Nuoširdžiausia užuojauta Juozui ir Petriui bei jų šeimoms.

Padėka

Sirdingai ačiū Montrealo Lietuvių Taikos Komitetui už išreikštą man užuojautą, o tu, mama, užbaigė ilgą kelionę. Išsėkis laisvoj tarybinėj žemėj.

M. Spaičys

Montreal, Que.

Žvilgtelėjus Atgal

N. Aukštuolis

Jei nepamiršote, birželio 22 dieną Hitleris pradėjo ataką ant Tarybų Sąjungos. Taigi, šiomet, birželio 22 dieną sukaks 22 metai. Tai buvo ataka, kuri galėjo pasukti pasaulį tokia kryptimi, kuri būtų atnešus žmonijai daugelio metų baisią nelaimę.

Jeigu hitlerininkai, itališki fašistai ir japoniški imperialistai būtų laimėję, rasi pasaulyje būtų įsiviešpatavusi baisi didimas, baises visokių "negyronija, baises žmonių suspauņu" rasių naikinimas.

Ta hitlerininkų ataka buvo atremta, vyriausiai Tarybų Sąjungos žmonių herojišku pasiaukojimu. Jos žmonės kovėsi su įsiutusiais naciais ir jų sėbrais 1,417 parų. Medžiaginių nuostolių Tarybų Sąjunga tu-

Mirus

Pijūšui Kilikevičiui

Reiškiame giliausią užuojautą velionio broliui Kostui Kilikevičiui ir giminėms

F. A. Siuplevičiai
J. E. Urbanavičiai
J. E. Petrauskai
L. P. Kisieliai
J. J. Vilkeliai
E. O. Streliai
J. V. Verbylai
K. P. Trečiokai
P. P. Bendžaičiai

B. Kvietinskas
J. Sinkevičius
A. Liokaitis
M. Spaičys
F. Spaičys
K. Ažuolaitis
B. Šalčiūnas
P. Petrusis

Montreal, Que.

rėjo \$250,000,000,000. Bet, nežiūrint to, ji ne tik atlaikė hitlerininkų ir fašistų atakas, bet dar išlaisvino visą eilę Europos šalių. Ji dar prisidėjo prie sumušimo japonų ir išlaisvino visą Mandžuriją.

Prisidėjo prie hitlerininkų sumušimo ir kitos šalys, vyriausiai Britanija, Jungtinės Valstijos ir Kanada, bet visas Vakarų šalis sudėjus kartu nuostoliai ir žmonėmis ir turtu buvo mažesni, negu Tarybų Sąjungos.

Atremimas hitlerizmo buvo ne tik sulaukymas juodosios fašizmo gadynės, bet ir socialinio progreso pradžia. Po karo prisidėjo lenktynės tarp socialistinio pasaulio, kuris dabar jau apima trečdalį pasaulio, ir vakarinio, kapitalistinio pasaulio. Nuo tada prasidėjo didžioji kolonijų išsilaisvinimo gadynė. Nebetruks ilgai, kol pasaulyje neliks nei vienos kolonijos.

Bet nuo tada prasidėjo formuotis ir nauji juodi debesys — nuklinio karo pavojus. Lenktynės ginklavimosi srityje labai daug trukdo materialiai žmonijos pažangai.

Pasaulio žmonėms prieš akis stovi naujas mirtinas pavojus, O kas atsitiktų dabar, jeigu kiltų nuklinis karas? Jeigu hitlerizmas būtų atnešęs reakciją ir genocidą tam tikroms rasėms, tai nuklinis karas padarytų galą visoms rasėms, visai žmonijai. O yra daug žmonių, kurie trokšta tokio karo, darbuojasi už tai, kursto žmones prie karo. Tokie žmonės šiaudien yra pavojingesni, negu buvo hitlerininkai prieš 22 metus. Kova prieš juos yra kova už pasaulio apsaugą nuo sauzudystės.

JAKARTA. — Šiaurinėje Borneo saloje sukilėliai nukovė 20 anglų policininkų.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus.

Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA
IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30-40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių Ateikite, ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

KALBAME TIKRAI LIETUVIŠKAI

S. J. JOKUBKA

Kavos Plantacijose

Ištrauka iš atsiminimų "Valdžios Lėšomis"

(Taša)

Pasitarę nuėjom pas Kūlius. Mergaitė jau buvo mirusi. Pats Kūlis plovė lavonėlį ir rengė mažyčiai šurkščios storos drobės drabužėlius. Kūlienė kūkčiojo ir bejėgė gulėjo lovoje, išbaltusi ir nusikamavusi, pati irgi panaši į lavoną.

Buvo liūdna dėl šios šeimos nelaimės. Taipgi darėsi nesmagu, kad atėjo seniai laukti svečiai pasilinksinti, o reikia liūdėti. Pas Kūlius pradėjo rinktis ir daugiau žmonių, pamažu susirinko visi fazendos lietuviai ir artimiausieji darbininkai braziliečiai.

Brazilijoje mirusiuosius būtinai reikia laidoti kitą dieną, tai sekmdienį ir įvyko laidotuvės. Jos, palyginus su vietinių gyventojų laidotuvėmis, buvo iškilmingos.

Kavos plantacijose žmonės laidojami labai paprastai. Niekas jų nepalydi į kapus. Lavoną susuka į maršką, paguldo tarp ilgų tiesių bambuko medžio lazdu, kad nesulinktų, suriša virvelėmis, pakabina tarp dviejų mulų ir kalnais, laukais, ganyklomis nuneša į kapus. Mulus veda vienas ar du žmonės. Turtingesni lavonai paguldomi į paprastų, plonyčių lentų karstus. Į kapines jie nunešami taip pat — pakabinti tarp dviejų mulų.

Mes Kūlio dukrelę laidojom pagal lietuviškus papročius. Padarėm karstuką, padabinom kavos šakutėmis ir, mergaitės tams nešant jį į kapus, sekėm visi — vietos lietuviai ir svečiai iš Limos — neatsilikdami, nesiskirstydami, vienplaukiai ir susikaupę. Eidami laukais, ganyklomis ir miškais, tylėjome ir tykiai kalbėjome apie kasdienes reikalus, tačiau žygiuodami kelių per fazendas ar palei jas, užtraukdavom pilna krūtine "Kiriję eleison" ir visokias litanijas, kaip daro lietuviai katalikai.

Braziliečiai, pamatę mus, einančius pulku paskui nešama karstelį, vienplaukiai ir sutartinai giedančius, palaikė pakvaišusiais ar iš mėnulio nukritusiais. Daug jų sekė mus, juokdamiesi ir visai pašiepdami. Tokio keisto reginio jie niekad nebuvo matę. Laimė, kad jie nebuvo fanatikai katalikai — tada būtų mus apdaužę ir išvaikę už lavono niekinimą. Mat, braziliečių katalikų akimis žiūrint, mes tyčiojomės iš Kūlio mirusios dukters, buvom eretikai.

Apie antrą valandą po pietų pasiekėm mažutį miestelį ir kapines. Prie kapinių vartų mus pasitiko stambus sargas, užregistravo, iš kur atnešėm lavonėlį.

Kapines supo aukšta mūrinė tvora. Jose nesimatė jokio me-

delio, gyvomis gelėmis papuošto kapo. Čia ištaisai buvo smėlynas, lyg Sacharos dykumoje. Tik kur-ne-kur stovėjo vienas kitas geležinis kryžius, pakrypęs, su vos besilaikančia mūkele. Palei apmūšiusią nuo senumo kapinių tvorą ropinėjo braziliečių kurmiai su kauline kupra, vadinami "tatu". Jie rausėsi po smėlį, ieškodami lavonų likučių. Šiose kapinėse lavonų nedegino, kaip paprastai daroma Brazilijoje, juos čia "dorojo" tie gyvuliukai. Sako, kad palaidotą lavoną jie suėda per pusvalandį.

Duobę iškasė pats kapinių sargas mūsų akivaizdoje. Įdėjom karstuką negilion, gal vieno metro gilumo duobėn, sargas užbėrė jį smėliu, ir laidojimo ceremonijos baigėsi.

Pasiraitojom kelnes ir pasileidom tais pačiais keliais namo. Taip ir pasibaigė mūsų lauktoji vakaruška. Atsisveikinom su Limos vaikinais, ir jie pasuko į savo fazendą.

Liepos mėnesio pabaigoje baigėme rašyti kavą — darbymetis praėjo. Ta proga fazendų administratoriai visomet surengia plantacijų darbininkams fiestą, leidžia pasilinksinti ir pavaišina. Santa Marijos administratorius irgi neatsiliko nuo kitų. Prieš administracijos namą atvežė porą vežimų malkų laužui. Aikštelę, kur būdavo džiovinama kava, apdengė marškėmis, iliuminavo elektros lempučių. Į fiestą sukvietė visus fazendos darbininkus, taipgi ir mus, lietuvius.

Susirinkom minia žmonių. Braziliečiai buvo linksmi, patenkinti administratoriaus geraširdiškumu. Administratorius, atrodo, savo tikslą pasiekė: rengdamas šį pasilinksinimą, jis norėjo įsisteikti darbininkams, palenkė juos, kad būtų paklusnūs, kad pasiliktų fazendoje.

Pirmiausia visi suklaupėm prieš altorėlį, laikinai padarytą kieme, palei raštinės duris, ir, vadovaujami senio negro Viktorino, pradėjom giedoti rožančių. Giedojom be jokio pamaldumo, tik pareigą atlikdami. Paskui gavom visi po gurkšnį degtinės, po baltos duonos rieketę ir po puoduką juodos kavos.

Pagaliam administratorius priėjo prie sukrautų malkų ir uždegė jas. Žmonės plojo ir šūkavo iš džiaugsmo. Kai malkos jau pradėjo pleskėti, administratorius padalino visiems po saują raketų ir pats vieną paleido aukštyn. Braziliečiai pasėkė jo pavyzdžiu, ir įvairiaspalvės raketos pradėjo kilti į tamsų nakties dangų. Žmonės šokinėjo aplink ugnį ir, džiaug-

damiesi administratoriaus gerumu, atleido jam už padarytas skriaudas. Užgrojus armonikai, vyrai šoko susikabinę. Moterų fiestoj veik nebuvo — atgiedojus rožančių, daugumas jų nuėjo namo. Linksminosi tik vyrai.

Mes, lietuviai, stovėjom nuožaliau ir kažkodėl negalėjom pritaipyti prie braziliečių. Administratorius priėjo ir pradėjo pasakoti, kad sekmdienį atvažiuos plantatoriaus įgaliotinis Orasijus pasikalbėti su mumis apie kontraktus, kad pasiliktume fazendoje visiems metams. Jei pasiliksim ir pasirašysime kontraktą prižiūrėti tam tikrą kiekį kavos medelių, jis žadėjo duoti mums, lietuviams, privilegijų: žemės daržams ir po kilogramą kavos kiekvieną savaitę.

Sekmdienį iš tikrųjų atvažiavo Orasijus ir visus mus, lietuvius, sukvietė į raštinę. Pirmiausia jis pasiūlė pasirašyti po kontraktus ir tapti tikrais plantacijos darbininkais, įsipareigoti prižiūrėti po tam tikrą kiekį kavos medelių.

— Bet kaip su atlyginimu už kavos rašymą, kurio dar negavom? — pradėjom teirautis.

Administratorius ir plantatoriaus įgaliotinis ėmė mikčioti ir prižadėjo kuo skubiausiai išmokėti. Ilgokai pasiderėję, sutikom pasirašyti su sąlyga, kad atlyginimas už kavos rašymą būtų išmokėtas po savaitės. Kai po savaitės gavom atskaitymo knygetes, pasirodė, kad mes ne tik nieko neuždėjom, tris mėnesius rašydami kavą, bet esame skolingi po keletą šimtų milreisy. Už miltus mums buvo atskaityta trigubai, už įrankius darbui — kiek administratoriaus norėta, be to, buvo prirašyta daug daiktų, kurių mes visai neėmėm.

Žinoma, kilo pasipiktinimas. Bet ką gi darysi, kam pasiskųsi? Vienintelė išeitis buvo bėgti, kad nereiktų toliau veltui vergauti. Bet kaip ir kur? Aš nebuvau linkęs bėgti vogčia. Tikėjau Brazilijos įstatymais ir laimingi, kad radom vietą. Susikvietėm lietuvius, papasakojom, kur buvom ir ką nuveikėm, ir susitarėm visi pareikalauti, kad administratorius leistų mums išsikelti. Jeigu neleis, susitarėm neiti į darbą — streikuoti.

Praslinko diena kita, mes į darbą neinam. Administratorius supyko kaip tikras italas, pasišaukė mane su Snarskiu į raštinę ir pirmiausia piktai paklausė, kur mes buvom dingę. Išpasakojom viską ir pareikalavom, kad leistų lietuviams išsikraustyti.

— Ar jūs nežinote, kad be administratoriaus leidimo uždrausta išeiti iš fazendos? — pradėjo jis šaukti. — Turėjot pranešti man, kur einat! Jūs prasižengėt prieš įstatymus, ir aš jūsų niekur neišleisiu!

— Ne visada juk galima saukti, kur einam, — mėginau aiškintis. — Kaip tai negalima?! — suriko italas.

jei eiti į fazendas, o ne į miestą važiuoti.

Bestoviniuodami pamatėm du vyrus, kurie mums pasirodė esą lietuviai. Užkalbinom. Jie tikrai buvo mūsų tautiečiai, atvažiavę į miestą iš Takvaros fazendos pirktis batų. Apipylėm juos klausimais, kaip jiems sekasi Takvaroje. Pasirodė, kad pas juos gyvenimas žmoniškesnis. Uždarbis išmokamas kiekvieno mėnesio gale grynais pinigais. Darbininkai gali pirktis reikalingus daiktus, kur tik jiems patinka.

— Na, o kaip su darbu? Ar neprimtų kartais ir mūsų? — teiravomės.

— Einam paklausti, — patarė jie.

Takvaros fazenda buvo neper toliausia nuo miesto, pėsčiams lengvai buvo galima nueiti per keturias valandas. Ji buvo didelė, augino daugiau kaip milijoną kavos medelių. Buvo tenai krautuvė, kalvė, lentpiuvė, malūnas ir netgi vaistinė, o tai labai retas dalykas kavos plantacijose.

Riebus fazendos administratorius mus priėmė mandagiai. Išklauses mūsų pasakojimo apie padėtį Santa Marijos fazendoje, jis paaiškino, kad turėsiams mus "išpirkti" — atlyginti mūsų skolą, o mes turėsiame jam už tai atidirbti. Takvaros lietuviai užtikrino, kad skolą atidirbsim, nes dvare galima uždirbti, be to, kava čia dar tebebuvo raškoma.

— Jeigu atvažiuosime, ar bus mums darbas? — paklausiau administratorių.

— Be abejo, — atsakė jis.

— Nežinau, kurią dieną, bet mes atvažiuosim, — užtikrinau administratorių.

Jis buvo tikras, kad mes iš Santa Marijos bėgsim naktį, tad palinkėjo laimingai pabėgti.

— Tuomet jūs ateisit į fazendą be skolos, — dar paaiškino.

Pasikalbėjom su Takvaros lietuviais, pernakvojom, ir sekančią dieną su Snarskiu grįžom į Santa Mariją, linksmi ir laimingi, kad radom vietą. Susikvietėm lietuvius, papasakojom, kur buvom ir ką nuveikėm, ir susitarėm visi pareikalauti, kad administratorius leistų mums išsikelti. Jeigu neleis, susitarėm neiti į darbą — streikuoti.

Praslinko diena kita, mes į darbą neinam. Administratorius supyko kaip tikras italas, pasišaukė mane su Snarskiu į raštinę ir pirmiausia piktai paklausė, kur mes buvom dingę. Išpasakojom viską ir pareikalavom, kad leistų lietuviams išsikraustyti.

— Ar jūs nežinote, kad be administratoriaus leidimo uždrausta išeiti iš fazendos? — pradėjo jis šaukti. — Turėjot pranešti man, kur einat! Jūs prasižengėt prieš įstatymus, ir aš jūsų niekur neišleisiu!

— Ne visada juk galima saukti, kur einam, — mėginau aiškintis.

— Kaip tai negalima?! — suriko italas.

Lietuvos žemdirbiai aukštai įvertino Kėdainių veterinarinių biologinių preparatų fabriko produkciją. Gegužės švenčių išvakarėse fabrike pradėti gaminti dar du nauji preparatai — hemaminas, turintis didelę įtaką gyvulių prieauglio didinimui ir laktaminas, kuris bus naudojamas gyvulių virškinamojo trakto susirgimams gydyti. Netolimoje ateityje fabrikas gamins mineralinių medžiagų su mikro-elementais briketus.

Nuotraukoje: Vyr. veterinarijos gydytoja Sofija Mikalauskaitė tikrina laktamino preparatą.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Nellie Grybienė, Norwood, Mass., prisiuntė nuo Mass. Lietuvių Moterų Sąjūdo \$10.00 aukų.

Hamiltonietis rėmėjas, per torontietį P. Mockaitį, pridavė nuo savęs \$8.00 ir nuo J. Verbelkos \$2.00 aukų.

Juoz. Pavinksnis, Spruce Home, Sask., prisiuntė \$1.00 aukų.

Ch. Endriukaitis, Toronto, viešėjęs pas čekagiečius, parvežė Liaudies Balsui atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Dočkienės \$2.00. Taipgi nuo čekagietės P. Malinauskienės jos surinktus \$24.00 aukų. Aukų: H. Pajunas \$5.00; V. Samuolis, M. Bagdonas, K. Ziney ir L. Malinauskas po \$2.00 ir vienuolika rėmėjų po \$1.00. Šios aukos surinktos remiant vieną iš torontiečių rėmėjų nominuotą kontestantę. Viskas gauta per Ch. Endriukaitį amerikoniška valiuta.

B. Ukeliai, Weston, Ont., per V. Matonį pridavė \$1.60 aukų.

M. Spaičys, Montreal, prisiųsdamas viešą padėką paaukojo \$10.00.

Torontietė rėmėja paaukojo \$10.00.

P. Shusas, Holden, Mass., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo 50 c.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

— Jeigu einam miestan pas "meilužes", irgi reikia tamstai pasisakyti? — pradėjau atsi-
kirsti.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio (June) 13 d., 7.30 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami atsilankyti. Nariai negavusieji knygų už praeitus ir šiuos metus, prašome atsiimti jas ar praneškite per ką kitą jums jas perduoti. Jei dar kurie neužsimokėję narines duokles už šiuos metus, tai labai prašome tą atlikti šiame susirinkime.

Kuopos valdyba

Torontiečių Kronika

Staiga susirgo

Torontiečiams gerai žinomas buvęs gabus menininkas Pranas Laurusevičius staiga susirgo ir atsigulė ligoninėje.

Visi jo draugai ir draugės linki greitai pasveikti.

Susilankė dukters

Feliksas ir Eva Laurusevi-

Paieškojimas

1928 metus, kilusių iš Lietuvos šiaulių priemiesčio Lieporių.

Prašau atsiliepti ar žinančius apie juos pranešti antrašu:

Kazys Činčius
484 Roxton Rd.
Toronto 4, Ont.

Paieškau Povilo ir Adomo šležų, atvykusių į Kanadą apie

čia susilaukė sveikos ir gražios dukrelės, o seniai Laurusevičiai ir Kuliešiai — anūkės.

Gražus išvažiavimas

Praėjusį sekmadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubo išvažiavimas, kuris atsibuvo ant draugų Gaučių farmukės, buvo tikrai gražus ir malonus išvažiavimas. Oras buvo labai šiltas ir gražus, vieta taip pat labai graži ir jauki, atvažiavusieji pabuvojo ant šviežio oro, pasivaišino skaniu maistu, pasišnekėjo, pajuokavo.

Gaučių farmukė iš 5 akierių yra faktinai jaunas sodnas iš 120 vaismedžių ir avietynų, ant gražios kalvos, netoli Simcoe ežero. Ežerą galima matyti. Savaitgaliais Gaučiai važiuoja į savo sodną, prižiūri jį ir taip šviežiame ore praleidžia laiką.

Apie Viską ir iš Visur

Toronte iškilo viršun kitos rūšies skandalas. Čia atsidūrė nemaloni padėtin makedonų ir bulgarų katedros dvasininkai.

Teisėjas P. J. Boslby nubaudė 6 parapijonus po \$10,000 arba po dvejetą metų kalėjimo už gemblerystę su bingo.

Jie su bingo padarė bažnyčiai \$130,000 pelno per 14 mėnesių 1961-62 metais. O per 9 metus bažnyčia susižūrė \$320,000. Jos raportas rodo, kad pinigais izde turi \$181,000, o kitokis turtas siekia \$491,000.

Teisėjas, komentuodamas bylą, pastebėjo, kad pilna to žodžio prasme buvo teisiama parapija. Bingo buvo vedamas su pilna parapijos autoritetų žinia.

Nubaustieji mažai pasinaudoję asmeniškai, viską atidavė

O mes turėjome progą praleisti šviežiame ore praėjusį sekmadienį.

Rep.

Padėkos žodis

Šiuomi norime išreikšti padėką artimiems ir draugams ir draugėms, kurie mirus mano vyrui Antanui Bartkui ir vaikų tėvui išreiškė užuojautą, papuošė karstą gėlėmis ir dalyvavo paskutiniame atsiveikime ir laidotuvėse.

Taipgi dėkojame Sūnų ir Dukterų Draugijai už gėles ir patarnavimą.

Dar kartą reiškiamo širdingiausių padėką visiems.

**Žmona Ona Bartkus
Sūnus Joe ir šeima
Duktė Eva ir šeima**

bažnyčiai. Bažnyčia, žinoma, apmokės ir bausmes. Bet jų vardas jau bus suteptas.

Tikėsit ar ne, bet Teherane, Irano sostinėje, muzulmonai sukėlė baisias riaušes ir šaukė, kad šachą ir jo valdžią reikia nuverst. Yra nemažai užmuštų. Napatvirtintais daviniais, apie 20 užmuštų ir 1,000 sužeistų. Esą spėjama, kad užmuštų gali būti kelis kartus daugiau.

Ir kodėl gi tie muzulmonai sukėlė tas riaušes? Jie protestavo prieš karaliaus (šacho) žemės reformą ir moterų paliosavimą. Riaušes sukėlė turtingieji žemvaldžiai ir "šventų vietų" savininkai, kurie numato žemės reformoj smūgį jų pelnams. Jiems nepatinka ir tas, kad moterims suteikiamos lygios teisės.

Maištas buvo toks rimtas, kad reikėjo pašaukti kariuomenę malšinimui. Sostinėje įvestas karo stovis.

Kenjos baltieji, kurių tenai yra apie 55,000, pradeda nervuotis ir planuoti, kaip grei-

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinus.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

čia išsinešti iš šalies. Mat afrikiečiai sudaro valdžią ir nebebus galima viešpatauti, kaip iki šiol. Neuzilgo Kenja taps nepriklausoma valstybė.

Kaip tyčia pasitaikė keistas incidentas. Taganjikoj, kaimyninėje valstybėje, afrikiečių autoritetai pašalino Safari viešbučio tarnautojus ir viešbutį uždarė, kadangi jie neatsistojė, kai trijų Afrikos valstybių prezidentai užėjo išsigerti kavos.

Tik įsivaizduokit, baltam žmogui reikia stoti prieš negrą!

Stephenvillyje, Newfoundland (Kanadoj), jankiai orlaininkai yra beveik okupavę miestelį. Jankis yra savininkas klubo ant svarbiausios gatvės. Tikėsit ar ne, dabar šis Kanados miestelis atrodo lyg jis būtų Alabamoje.

Aną dieną 20 negrų kareivių norėjo užėiti į tą jankių klubą, bet jų neįsileido.

Amerikiečiai turi Newfoundland karinę bazę, kurioje yra 6,000 kareivių ir jų šeimynų.

Keisti dalykai dedasi Britų Guianoj. Tenai negrai kelia riaušes prieš premjero Jagano valdžią ir rytų indusus, kurie didžiūmoje stovi vyriausybės pusėj.

Aną dieną riaušininkai akmenimis apmėtė laidotuvių procesiją. Buvo lydimas į kapus vadaus reikalų ministras, kuris mirė širdies liga.

Negrai, kaip atrodo, yra re-akcionierių pusėj. Juos kursto prieš Jagano vadovaujamą Liaudies Partijos valdžią Jungtinių Valstijų unijų biurokratai, kuriems matyti nepatinka Jagano valdžia.

Studentų įkurtuvės

KAUNAS. — Žemės ūkio akademijos miestelis Noreikiškėse pilnas gyvybės. Trijuose bendrabučių korpusuose jau apsigyveno daugiau kaip tūkstantis studentų. Greit naujakiurius priims ir ketvirtasis bendrabutis. Statybininkai sparčiai mūrija ir penkto penkių šimtų vietų bendrabučio sienas. Jį užbaigus statyti, visi akademijos studentai gyvens savajame miestelyje. Čia yra darbo ir poilsio kambariai, įrengiama poliklinika.

Dar vienas pastatas laukia įkurtuvių. Tai Mechanizacijos rūmai. Čia dar šeiminkauja statybininkai, bet būsimų auditorijų ir laboratorijų langai jau nuvalyti nuo statybinių dulkių, šalinami paskutiniai defektai.

Išsilaisvino iš pastolių ir pagrindinis korpusas. Dabar jame vyksta tinkavimo, vidaus įrengimo darbai.

Studentai apsiėmė visuomeniniais pagrindais tvarkyti miestelio aplinką. Dar šiais metais jie žada įrengti skverus ir sporto aikštes, pasodinti daug medelių ir gėlynų.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.